

Силабус курсу

Корекція девіантної поведінки

Ступінь вищої освіти – магістр

Освітньо-наукова програма «Соціальна робота та соціальна політика»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к. пед.н., доц. **Яценко Елеонора Михайлівна**

Контактна інформація

eleonora.ya17@gmail.com, +380677764394

Опис дисципліни

Дисципліна «Корекція девіантної поведінки» спрямована на вивчення сутності та видів девіантної поведінки, чинників, які спричиняють її виникненню, методів виявлення відхилень у поведінці, а також способів і методів психоконсультативної та корекційної роботи з особами з девіантною поведінкою, а також висвітлення соціально-психологічних основ та індивідуально-психологічних механізмів девіацій; визначення психологічних чинників їх виникнення; формування адекватного ставлення до девіантів; висвітлення особливостей діяльності психолога з консультативної, корекційної та терапевтичної роботи з особами з девіантною поведінкою; оволодіння знаннями та вміннями необхідними для ефективної та фахової психологічної роботи з особами з девіантною поведінкою.

Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	1. Психологічні засади девіантної поведінки особистості	Ознайомитися із поняттям норми як визначальної основи розуміння девіантності та основи організації міжособистої та міжгрупової взаємодії. Оволодіти класифікацією традиційних, моральних та правових норм та їх співвідношення, виявити ознаки аморальної поведінки та сучасними концептуальними положеннями стосовно сутності норми і відхилень у соціогенезі.	Тести
2	2. Види, форми та структура девіантної поведінки	Знати структуру девіантної поведінки, розуміти поняття індивідуальних (ізолюваних), групових, сімейних девіацій. Оволодіти знаннями про тимчасові, постійні, стійкі та нестійкі форми девіантної поведінки, стихійні і заплановані форми відхилень у поведінці. Оволодіти навиками розпізнавання ознак агресивної, аутоагресивної поведінки та їх різновидів.	Тести
3	3. Чинники девіантної поведінки особистості	Виявити основні групи чинників, що обумовлюють існування явища девіантності: соціальні, економічні,	Тести

		політичні, правові. Вміти розпізнати стилі сімейного виховання, що сприяють відхиленню в особистісному розвитку дитини: гіперпротекція, гіпопротекція, емоційне відштовхування, підвищена моральна відповідальність	
4	4. Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки	Розуміти мету психологічної діагностики особистості з девіантною поведінкою та принципи психодіагностичної роботи з особами з девіантною поведінкою. Обґрунтувати стадії психологічної діагностики особистості з девіантною поведінкою. Оволодіти методами психодіагностики особистості з девіантною поведінкою.	Кейси
5	5. Основи психологічного консультування, корекції та терапії девіантної поведінки особистості	Знати основи психолого-педагогічної допомоги особистості, схильної до девіантної поведінки. Обґрунтувати напрями психологічної допомоги: психологічне консультування, психокорекція, психотерапія. Оволодіти навичками психологічного консультування особистості з девіантною поведінкою.	Тести
6	6. Психокорекція агресивної поведінки	Знати проблеми дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві, обґрунтувати фактори, що впливають на дезадаптацію дітей. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками. Діагностика проблем особистістю і соціального розвитку дітей і підлітків, Розробка програм діяльності з дитиною, групою, спільнотою.	Тести
7	7. Засоби психокорекції залежної поведінки (ігроманія).	Знати основи ігроманії як виду психічних розладів людини. Навчитись розпізнавати причини ігроманії. Оволодіти методиками корекції девіантного стану поведінки людини	Тести
8	8. Засоби психокорекції наркозалежної поведінки.	Знати основи наркозалежної поведінки. Навчитись розпізнавати ознаки наркозалежної людини. Оволодіти методиками корекції девіантного стану поведінки	Тести
9	9. Психокорекція комунікативних девіацій	Знати основи комунікації як соціального явища. Навчитись розпізнавати ознаки комунікативних девіацій. Оволодіти методиками корекції девіантного стану поведінки в контексті комунікації	Тести

Літературні джерела

1. Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: Навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.
2. Диса О. В., Шинкаренко І. О. Психологія девіантної поведінки : навч. посіб. Дніпро. ДДУВС.

2024. 77 с.

3. Запобігання та протидія проявам насильства : діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник. Андрєєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. Київ : ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с.
4. Гошовський Я. О., Гошовська Д. Т. Психологія девіантної особистості : навчально-методичний посібник до практичних занять / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет психології, кафедра педагогічної та вікової психології. Луцьк, 2022. 105 с.
5. Седих К.В., Моргун В.Ф. Делінквентний підліток. Навчальний посібник з психопрофілактики, діагностики та корекції протиправної поведінки підлітків для студентів психологічних, педагогічних, соціальних, юридичних спеціальностей та інтернів-психіатрів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2019. 272 с.
6. Макаревич О.П. Психологічна підготовка особистості до поведінки в складних ситуаціях: навч.-метод. посіб.К.: ВГІ НАОУ, 2020. 188 с.
7. Психогенеза особистості : норма і девіація : збірник наукових статей і тез. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки (усі збірники за 2010-2023 рр.).
8. Гошовська Д., Пащук А. Психологічні особливості гаджетозалежності. Психогенеза особистості : норма і девіація : збірник наукових статей і тез. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. С.169 – 172.
9. Мазяр О. В. Генезис і динаміка дисонансів особистості : системний підхід. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук . Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2021.
10. Старков Д.Ю. Динаміка мотивації адиктів у процесі соціально-психологічної реабілітації. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2021.
11. Шинкаренко І. Адиктивна (залежна) поведінка як форма девіантної поведінки. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. Спец. вип. № 2 (115). С. 560-566.
12. Асєєва Ю.О., Кузнецова А.В., Грачківська В.В. Проблема девіантної поведінки серед молодого покоління українців. *Габітус*. 2022. Вип. 36. С. 110–114.
13. Scheepers D., Ellemers N. Stress and the stability of social systems: A review of neurophysiological research. *European Review of Social Psychology*. 2018. № 29(1). P. 340-376. <https://doi.org/10.1080/10463283.2018.1543149>.
14. Hoshovskyi, J., Mudrak, I., Hoshovska D., Shmarova, N., Kordunova, N., & Kulchytska, A. (2023). Economic Deprivation as a Neuropsychological Aspect of the Formation of Frustration in Potential Migrants. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 14(2), 285302. <https://doi.org/10.18662/brain/14.2/455>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів. Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, платформа Moodle).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із адміністрацією.

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
<p>1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять – 7 оцінок).</p> <p>2. Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за модульний контроль виставляється на основі виконання письмового завдання, а саме: 10 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і два теоретичні питання по 30 балів.</p>		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу	Оцінювання завдання за результатами підготовленої роботи	10 тестів по 2 бали, 2 теоретичні запитання по 40 балів

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом